ANUL I.—Nr. 1. CENZURAT. 4 PAGINI 2 LEI PITEŞTI, 8 IUNIE 1935.

„Cuvântul Argeşului"

Organ de luptă naţională şi informaţie cinstită.
Director: Leon Popescu.
Redacţia şi Administraţia: Piteşti. — Strada Doamna Bălaşa Nr. 45

8 IUNIE 1935

O pasăre cu cioc de fier, ca în firul de argint al legendelor seculare, coborât-a, acum câţiva ani, din înălţimi aprinse, în peteala grâului dela Someşeni.

Cu ea, sub impresii de drapele înfiorate şi grele, ca salcii de mătase pe cărarea albastră a Bucureştilor, sărută pământul ţării, buze însetate de Crai nou şi tânăr.

Sete de ţară, sete de dreptate, sete de chipuri şi plete, umeri şi piepturi cu bete noi pe şolduri, cu aripi ca fulgi cusuţi la umeri, sete de glod în soare, isbăvitor în sfântul altar al muncii.

M. S. REGELE CAROL al II-lea

O cofă întinsă de mâini de romancă, stinge văpaia în care faurul Dumnezeesc călea trâmbiţa neauzită a celui ce vine; un fulg din aripile pasărei măestre, lipit de mâini meştere, ridică 'n îmbrăţişarea Cerului Craiul, străbătând poştile cu steaguri şi judecată nouă.

Şi, ca în Sfintele Scripturi, Duhul care a înviorat lumea, binecuvânta cetatea lui Bucur, baciul.

Si'n ziua aceia, lacrimă proaspătă, din gene de luceafăr legendar, a înfiorat mărgăritarele de rouă presărate, 'n horbotă seculară, pe drumul Putnei Voevodului Stefan, iar fii şi nepoţi de pădurari, stăpânitori de veacuri ai răzeşiei Româneşti, la chemarea Craiului nou, închină supuşenie oarbă **Lui**, în strigare nouă, pe pământul Daciei lui Vodă Carol al II-lea.

Azi, feciorii Lui, înfrăţiţi cu vânturile şi cu ploile, bronzaţi în vijelia ritmului de alamă, vor bătea în cadenţă disciplinată, bazaltul de sub Regalele fereşti, salutând, în încordarea de o clipă, pe **El** şi **Cerul** care ni-L-a dat.

Si în salutul acesta, lanul verde al tineretului românesc, anină, în ghirlanda de oţel de pe fruntea Lui, şi la picioarele Regalului Lui Tron, spice de nădejdie temeinică în jertfa supremă ce va fi dată toată pentru El şi pentru ţară.

Să trăeşti, Măria Ta!

„Cuvântul Argeşului"

Rostul nostru

Subjugată intereselor de partid,
plătită,
presa provincială nu a intrat încă pe făgaşul apostolatului.
Si bucuriile, şi durerile celor cari cu greu, şi poate niciodată, nu ajung să fie cunoscute marilor foi din capitală, sunt insuficient semnalate de aceşti mici informatori ai opiniei publice, sau dacă sunt, sunt aşa cum cere o anumită bursă a intereselor profesionale.
Acesta-i adevărul.
In sens contrar, pornim pe altă cărare.
Stim greutăţile, dar nu ne înspăimântăm.
Lupta va fi grea, dar încercăm.
Opus tendinţelor de capitulare în faţa oricărui curent politic „Cuvântul Argeşului" va fi spus tuturora:
răspicat,
curat,
cinstit,
curagios.
Pentru plugarul plecat pe coarne, aşteptând rodul viitorului;
pentru muncitorul svârlit în larma uzinei;
pentru şcoala goală;
pentru biserica şi mai goală;
pentru adevăr;
pentru tradiţie;
pentru altarul muncii, apare acest modest „Cuvânt al Argeşului".
Credem şi voim.

1 Iunie 1935, Ruginoasa.

Leon Popescu

ZIUA EROILOR

De ziua Lor, nici flori, nici lacrimi, nici vorbe.

De ziua Lor, numai tăcerea.

O tăcere pioasă, muiată în foc solemn de tămâe în spirale şi pâlpâit blând de candele argintii.

De ziua Lor, numai tăcerea, pentru că numai ea e mare; numai ea mai poate fi la înălţimea gestului Lor neprecupeţit.

De ziua Lor, numai discursul mut al tăcerii.

Pentru că numai acest discurs mai poate fi ascultat, crezut şi urmat, mai poate fi viabil în nemernicia sufletelor noastre nerecunoscătoare.

Pentru că numai el mai poate reda, amintirii de o clipă, gigantica operă înfăptuită în arsenalul distrugător al materialului uman şi totuşi constructiv şi drept al teritoriilor insperabile prin jertfă, tradiţie şi drept secular.

Pentru ca tăcerea singură azi nu cere plată.

De ziua Lor, lăsaţi numai paşii fiilor ţării să încadreze în marş solemn, sfânta jertfă a celor mulţi, a celor de tot şi pentru totdeauna tăcuţi.

Tăceţi, o zi numai, pentru morţii sfinţi ai neamului.

...„Când naţiunea este ameninţată, atunci se deşteaptă şi devine, nu intolerantă, ci prevăzătoare; *dacă guvernele trecute erau cu oarecare prevedere, cu oarecare chibzuială, cu mai multă inteligenţă, nu am fi astăzi unde ne aflăm şi nu am da Europei acest trist exemplu cu care străinii inamici ai ţărei se vor servi ca să ne arate ca un popor intolerant, barbar.*

Numai nişte măsuri ad-tive ne pot scăpa de această lepră. Evreii azi au devenit o plagă socială pentru România; au devenit o plagă socială contra căreia trebue să ne sculăm".

Ion C. Brătianu

Din discursul rostit în Adunarea Constituită în 1866.

Anchetele noastre

Starea disperată a prunarilor din Argeş

Pseudo-monopolul ţuicii.—Trustul Haimovici-Pascu-Tefas-Rosenthal.—Drasticitatea legii duce la Contrabandă; organele fiscale complice.—Inutilitatea gărzilor financiare—Lipsa de organizare

Se ştie că Argeşul trece drept unul dintre cele mai de frunte judeţe în ce priveşte producţia prunelor. — Truda de fiecare clipă şi inadaptabilitatea pământului altor întrebuinţări au făcut să răsară, în mijlocul şi nordul judeţului o masă imensă de livezi cari — fie an bun fie rău, — ţin firul nădejdiilor a, aproape, două treimi din populaţia judeţului.

Flagelul omizilor, invazia unor viermuşori mici, numiţi popular cotari, păduchele ţestos şi paraziţii vegetali pe deoparte; lipsa de mijloacelor de combatere pe de altă parte au făcut ca, timp de cinci ani, producţia să fie aproape inexistentă, iar livezile, decimate.

Belşug şi totuşi sărăcie

Toamna anului 1934 a adus o producţie extraordinară. Rod de an bun, venit cum nu se poate mai la timp; rata conversiunii bătea la uşă şi sătenii, inecaţi până în gât în datoriile contractate in timpul anilor de lipsă, îşi vedeau asigurate bunurile agonisite cu sudoare, nădăjduind spre mai bine. — D a r, când nu vine seceta, vine..... fiscul şi trusturile creeate ad-hoc pentru distrugerea concurenţei, aducând la nivelul anilor precedenţi o stare ce părea mai bună.

Valorificare sau banditism ?

S'a vorbit destul de mult despre valorificarea fructelor, dar nu s'a realizat nimic. Din cuptoarele pentru uscatul prunelor promise de către d. Manolescu Strunga pe când era sub-secretar la Agricultura, Argeşului nu i-a revenit decât unul singur construit şi acesta tardiv pe proprietatea ferma a Pr.Senator Marin Preoţetcu, la Richiţelele-de-Sus. Iniţiativa particulară a mai construit încă unul, sistem bosniac, în Broşteni, pe proprietatea d-lui Marin I. Popescu. Rostul acestor cuptoare era de a d i r i j a valorificarea fructelor pe un făgaş nou. sustrăgând-o dela sistemul tradiţional al fabricării ţuicii în cazane rudimentare, fabricat care, din cauza unui sistem fiscal inchizitorial, a devenit curat banditism, secătuind pe bieţii producători.

Nu mai putea fi deci vorba de o sistematizare a valorificării fructelor, în special al prunelor, cu două cuptoare model şi deci imensul stoc de produse prunifere a rămas tot pentru a fi transformat în ţuică.

Trust creat ad-hoc şi fiscul

O acută înţelegere între depozitarii de ţuică din Piteşti (iată-le pentru istorie, şi numele: Tefas, Hai[illegible]movici, Pascu, Rosental, A[illegible]vici, etc.—Români de viţă [illegible] a făcut ca preţurile, pe centi[illegible] nu depăşască suma de lei [illegible] eace revine pentru un dal [illegible] produs cu o tărie de 3o ce[illegible] obisnuit. lei 125. Din aceas[illegible] scăzându-se lei 1,3o pentru [illegible] comună, rămân produc[illegible] lei 78. Prinurmare: o treim[illegible] şi două treimi, săteanul. [illegible] ceasta e cu totul nedreaptă [illegible]

Alăturata trustului care [illegible] trus concurenţa şi deci variabili[illegible] tea preţurilor în sensul urcări[illegible] a devenit un curat impozit [illegible] pital. Dacă era logică în [illegible] care se plătea, pentru un ce[illegible] lei 10, 12 şi chiar 15, deci [illegible] dal. lei 400, astăzi a deveni[illegible] portabilă. S'ar putea spune [illegible] gica ei rezidă în cantitatea [illegible] ţuică existentă, dar motivul [illegible] prea slab pentru că marea [illegible] tate a producătorilor nu au [illegible] pozitul lor decât o mizeră c[illegible] ce nu depăşeşte 100 dal. şi [illegible] în cazuri destul de rare.

Contrabanda

Enormitatea taxelor duce [illegible] trabandă. Şi contrabanda s[illegible] de acord cu organele fiscale iar dacă ici, colo se mai găseşte câte cineva să-şi mai facă datoria intervine politica. Scopul scontat de stat departe de a fi atins, e, din contră a transformat într'un] isvor de venituri frumoase pentru organele cărora, le incumbă datoria să-l realizeze. Se fură fără teamă, fără mijloc de control- Producătorii neorganizaţi, sunt jefuiţi, chiar atunci când recurg la contrabandă, de aceşti cerberi ai Ministerului de finanţe.—Jalea e mare.—Munca de ani, se împarte între trust, fisc şi agenţi.—Şi în timp ce în localurile de consumaţii populare, chiar în această regiune, nu mai vorbesc de regiunile lipsite de astfel de producţie, litrul de ţuică se vinde cu 28 lei, producătorul care a trecut prin filiera aceasta de jaf nenorocit, nu incasează efectiv de cât lei 4

Agitaţia neorganizaţilor

Proteste verbale şi scrise sau produs şi se produc de către obştile de producători, pe sate, ori de câte ori intervenea o schimbare de regim.

Promisiuni s'au racoltat de fiecare dată, realizări însă, niciodată.

Chestia cu „garda financiară" a devenit un punct de onoare pentru epocile pre-electorale şi fiecare agent trâmbiţează desfiinţarea e i, pentru a nu o desfiinţa niciodată. Şi intr'adevăr nici această creaţie Madgeariană nu şi-a atins scopul, nici pentru stat, nici pentru producţia producătorilor. E o instituţie parazitară, obrasnică şi imorală. Nişte trântori, bine îmbrăcaţi şi g r a ş i c e s e întind t o a t ă ziua când e soare, pela răscruciilie drumurilor, devenind o adevărată spaimă pentru bietele ţărance ca-şi duc, pe cap, câţiva litri de ţuică, pantru ca, pe preţul lor, să-şi asigure o pâine zilnică în casă.— Lucrând mână în mână cu marii contrabandişti, gardişti financiari terorizează masa micilor producători, pentru a-şi arăta autoritatea impusă d e scopul l o r. Protestele locuitorilor din comunele: Moşoaia, Sămara, Poiana Lacului, Groşi, etc., au fost inutile datorită şi minciunii de fiacare clipă a politicianismului abject şi interesat, cât şi lipsei lor de organizare.

Odinioară, apăruse un oaracare Căpitan Seltea care, intemeind o aşa zisă Uniune a prunarilor din România, se crija, foarte frumos, în calitate de Preşedinte. Pe unde va mai fi fiind acum, nu ştiu. Ni-se pare că, dupăce, în urma mişcărilor de atunci, îşi asigurase un scaun în Parlament, [illegible] s'a [illegible] [illegible] într'una din organizaţiile castelanului agrar dela Breasta, lăsând Uniunea prunarilor baltă.

Bieţii producători, expuşi cu totul fluctuaţiilor vremii şi banditismului judeo-fiscal, stau desorganizaţi, aşteptând semnalul unei noui mişcări profesionale.

Sindicalizarea se impune urgent. Şi credem că mizeria va fi atenuată prin această sindicalizare, pentru ca atunci a g e n ţ i i electorali s e v o r l o v i de intransigenţa u n u i b l o c u n i t a r şi puternic, care nu va mai tolera minciuna.

Până atunci mizeria ce părea învinsă în acest an, îşi va arăta iarăşi colţii în anii ce vin, în ritm de tobe şi poliţe protestate.

Leon Th. Popescu

Corpul muncii

Munca, această nobilă forţă [illegible] pe plaiurile României-Mari, la brazdă, în ateliere, fabrici şi uzine, ... magazine şi birouri şi 'n orice domeniu de activitate, sa va bucura în coloanele gazetei noastre de-o deosebită atenţiune.

Acelor cari: în arşiţa dogoritoare a soarelui răstoarnă brazda plămădită de secole cu mult sânge românesc; în înăbuşitoarea admosferă a atelierului, a fabricei şi uzinei; în truda zilnică la teşgheaua sau în faţa magazinului; sau aplecaţi cu mintea frământată la un birou modest, şi celorlalţi cari muncesc cu greu pentru câştigarea unei pâini cinstite, ne vom strădui — prin scrisul şi sprijinul nostru sufletesc şi moral — să le aducem o alinare a suferinţei lor, o îmbărbătare pentru zile mai bune şi mai româneşti.

Cunoaştem suferinţele lor şi vitregia vremurilor, mărite mai ales prin lipsa unei ocrotiri şi îndrumări a muncii româneşti, acolo unde străinismul s'a strecurat prin linguşire şi corupţie punând stăpânire pe toate bogăţiile ţării, înăbuşind astfel orice posibilitate de afirmare şi trăire românească. Chiar şi acolo unde, prin duritatea şi puterea de conservare a ţăranului român — singurul care ne mai arată că avem o Românie «relativ» românească — s'a putut menţine „brazda" cu adevărat românească, suferinţele sunt tot atât de mari, neocupându-se nimeni de ele întrucât cei cu posibilităţi de mult bine, însă cu rea voinţă şi rea credinţă—preocupându-se mai mult de interesul lor personal—vizitează ărare ori, adesea de loc, satele şi cătunele îndepărtate, de cari şi-aduc aminte numai la evenimente politice — în special la alegeri.

Prin cauzele acestea s'a ajuns la boli unele mai înfricoşetoare decât altele, şi la inaniţie cu spectrul morţii, cari au cuprins majoritatea populaţiei băştinaşe, măcinând-o în mod îngrozitor.

Acestei obidite populaţii româneşti, din câmpul muncii, vom închina noi multe rânduri căutând ca prin anchete, studii şi sfaturi să fim cât mai aproape de frământările şi dorinţele ei spre o viaţă omenească şi românească, pentru care nu-i vom pretinde „nimic" altceva decât înţelegere şi ajutorare — cât şi cum vor putea — pentru ca silinţele noastre şi ale ei să fie încununate de succes.

Deci cu simţire românească, sinceră şi desinteresată, la muncă prin: **muncă.**

C.

De vorbă cu D-l I. Glonţescu

Despre psaltirea în versuri

După orice carte cetită am căutat să-mi închipui pe autor. Nici odată nu mi s'a potrivit imaginea cu realitatea. Pe Arghezi îl credeam fioros şi sfidător, pe când el e aproape comun (un om ca toţi oamenii cu un pic de cărare într'o parte şi mustaţa tunsă pe buză), iar pe Minulescu un Don Juan suplu şi elastic în mişcări, când el e greoi şi mare. Lui Glonţescu i-am cetit un psalm (publicat nu ştiu unde) şi imaginea unui chip cu plete şi faţa plecată m'a urmărit până mai alaltăeri, când mă hotărâi să-l cunosc.

Auzisem că-i place să-l strigi: nea Iancule (versificator de psalmi şi nea Iancu) şi pe drum obsesia acestei adresării îmi devenise un leit motiv de adresare oricui.

L-am găsit în micu-i parc (vorbă să fie, că-i deabea o grădină şi aia a Episcopiei, cu brazi înalţi şi poteci pietruite) cu Alioşa în braţe, trântit bătrâneşte pe-un scaun. Ce duh l-o fi cuprins pe tânărul cu păr lăţos şi aer de cuceritor de inimi?

Minunate-s căile tale, Doamne!

—Să trăeşti, nea Iancule, zisei eu repede de teamă să nu mă împiedic, dela început cu reflexia mea asupra drumurilor Domnului, şi să nu ştiu cum să încep. Şi cu aceiaş iuţeală (să nu par nepotrivit în intimitatea lui); Ce te-a făcut să versifici Psaltirea?

Ochii i-se luminară cu încetul până îşi pierdură culoarea şi îngânând ca pentru el şi copilul lui. (Am observat mai târziu că vorbia aşa numai când se referea la Psaltire, că încolo avea o voce stridentă şi aspră). M'a aşteptam să întrebe ce-i cu mine, să mă poftească jos pe iarbă (sau să aducă alt scaun), să mă trateze cu o ţigară (că tare mai fumează) etc, nu să-mi răspundă imediat, Şi gândii că Dumnezeu nu i-a construit pe toţi la fel.

—Nu ştiu dacă în cadrul unui interview ar putea să înceapă comod răspunsul întrebării care-mi faci, şi nu ştiu mai ales, dacă răbdarea d-tale, ar ajunge să fie îndeajuns stăpânită, să poţi în chipul acesta, să-mi asculţi multiplele mele motive, ce m'au determinat să pun în versuri fructul inspiraţiunilor alese, cu care Dumuezeu a vrut să dăruiască pe sfântul rege David.

Frumuseţea poeziei lirice a cărţilor Vechiului Testament m'a atras încă din vremea copilăriei mele. Inchipueşte-ţi un bătrân cu plete albe, rotunjite în moda celor vre-o treizeci şi ceva de ani, în urmă—septuagenarul contemporan şi ascunde prin căneala argintul părului, simbol al unei delicate veneraţii—cetind cu glas blând şi rar cântările anticului rege, şi vei înţelege cu uşurinţă înrăurirea ce au avut asupra nepotului Ionică — căci astfel îmi zicea bunicul — minunatele icoane şi figurile măreţe care formează sublima broderie a psalmilor nemuritori. În frăgezimea minţei mele, în sufletul curat al unui copil, pe vremea aceia, cuvântul, plin de mireazmă unui trecut atât de departe, a căzut, se vede, ca o sământă ce abea acum i-a fost dat ca să rodească.

Simţesc însă nevoia de a face şi mărturisirea că îndemnului Prea Sf. Episcop Nichita se datoreşte, în cea mai largă măsură, rodul silinţelor ce mi-am dat.

—Cât timp ţi-a trebuit pentru această lucrare? îl întrerupsei eu.

Şcoala noastră

Nu mai merge! Prea multă lâncezeală în şcoala noastră şi trebuie s'o curmăm odată. Altfel urmează cu necesitate socoteala, că e inutilă. Şi statul a fost puţin darnic cu ea dar noi învăţătorii am fost şi mai puţin darnici. S'o ascundem? N'avem nimic din focul sfânt al dragostei de copii. Suntem bântuiţi de scepticismul nenorocit al vremii, împletit cu un materialism sălbatic. Privim profesia, cum îşi priveşte funcţionarul hârtiile lui nesimţitoare depe biurou. Numărăm copiii, să vedem dacă avem numărul cerut de lege. Ne plictisesc orele de clasă în sălile şcoalelor tip cazarmă. Alte preocupări formează centrul activităţii noastre zilnice, cu totul lăturalnice misiunii alese a învăţătorilor. S'a pus chestia simbriei. Apoi să ni-se ierte: suntem mulţi dintre noi, cari fac cursuri şi locuiesc în sat la ei şi tot nu fac nimic. Aproape fiecare are pe x sau pe y protector al netrebniciei lui şi nu se păleşte de halul în care i-se găseşte şcoala unde funcţionează.

Şi mulţimea priveşte, apreciază şi pune taifas prin cârciumi şi prin primării de munca pe care o depun învăţătorii la şcoale. Nu e dureros?

Ştim că şi oficialitatea n'a fost de loc la înălţime şi legiuirile şcolare, foarte bine construite pe hârtie, nesincer s'au pus în aplicare întotdeauna. Suntem sătui de vânturători de vorbe goale, care iubesc poporul, cum iubeşte lupul oile, Totuşi un dram de foc apostolic să ne însufleţească paşii în activitatea noastră şi sub călăuza ştiinţei, care este atât de vastă, dar uşor de definit, să muncim pentru ridicarea energiei populare, pe care se reazemă orice stat modern.

Omul este creiat ca să transforme natura şi dacă nu apărea, trebuia inventat, spune undeva un mare filosof al nostru. In ţara noastră nu se dă absolut nici o consideraţie materialului uman. La noi, oamenii au ajuns nişte cifre electorale. Nu se poate stare mai degradantă pentru om. Mai suntem noi stat democrat, când poporul suveran doarme în urnă şi pretutindeni?

Scumpă democraţie, pentru tine sângerară veacurile trecute!

Omul este o energie a naturii, sau o funcţie a naturii.

Atunci fiecare om este o energie şi trebue educat şi călăuzit spre locul hărăzit de soarta aptitudinelor.

Făcut-am asta? Noi n'am lucrat cu copii noştri, ghicindu-le înclinările adică aptitudinile şi dirijându-i conform lor. Noi n'am pus preţ pe fiecare copil şi nu l-am socotit un viitor technician, necesar în angrenajul uriaşei societăţi umane. N'am înţeles că facultăţile lui mintale sunt funcţiuni, care lucrează la menţinerea echilibrului vital al lui, şi prin asta şi la echilibrul energiei casnice. Intreaga societate trebuie să devină un vast laborator şi fiecare individ, un technician abil. Numai aşa se poate realiza progresul social, visat de marile spirite. Cel puţin aşa se înţelege din filosofia profesorului C. Rădulescu-Motru.

La noi, învăţământul se face tot ca'n vremurile trecute, când nu se cunoştea o pedagogie străbătută de o concepţie funcţională a educaţiei. Aceleaşi procedee şi aproape aceleaşi programe analitice cu chingi de foc. Cu toate acestea putem făuri un învăţământ mai aproape de această nouă filosofie a educaţiei.

Făcându-l pe copil conştient de înclinările sale şi de folosul lor în lume ne facem înţeleşi nu numai iubiţi. Pricepe şi el şi satul rostul învăţătorului şi al şcoalei. Cu datele pedagogiei noui în cap şi cu inima caldă putem şerpui printre chingile programelor, chiar sub ochii de cerber ai organelor de control şcolare, care, cu puţine excepţii, nu sunt cei aleşi.

Să fim cu luare aminte, fraţi colegi de seama mea, că scufundarea adâncă în mediul unde profesăm, ne primitivează firea şi dăunează prea puţin iubitul învăţământ popular românesc.

Invăţător, C. I. Bădescu

Procesul Bănescu— Ar. Călinescu

In urma unor discuţiuni avute la Cameră pe chestiuni personale d. Ar. Călinescu a chemat în judecată, pentru calomnie, pe d. H. Bănescu.

Procesul s,a înfăţişat spre judecare Marţi 28 Mai crt. înaintea Trib. Argeş S. II-a în complectul d-lor I. St. Teodorescu preşedinte şi Florea Negreţu.

In urma pledoriei d-lui I. Gr. Perieţeanu, care a asistat pe d. Ar. Călinescu, d. Honoriu Bănescu a fost condamnat la 10000 lei amendă şi 1 leu despăgubiri civile.

Forţele naţionaliste, Unirea şi problema guvernării

Cinstit şi răspicat: din sănătatea gândurilor ce pulsează în tribuna aceasta, replica „Naţionalişti din Ţara Românească, uniţi-vă!" e gândul nostru al tuturora. Democraţiei destructive, demagogiei desănţate, neo-ţărănismului bolşevizant, „H"-ismului ţâşnit din spuma şampaniei dela „Bolta rece", politicei de evreizare lentă, temeinică şi dureroasă, cei câţi va oameni care au îndrăsnit că spună, mai mult sau mai puţin, sincer răul de care suferă această biată ţară nu vor putea opune altceva decât o grabnică, cuminte şi bine studiată unire.

Privind problema forţelor naţionaliste azi, mai ales când pentru această cauză lanţuri reci, zile şi nopţi lungi, multe şi mai reci, de temniţă te-au încătuşat şi ţi-au ruinat sănătatea tinereţii, încerci o amarnică deziluzie. Tabere, frământări, polemici, acuzaţii reciproce, ambiţii, pe deasupra tuturora rânjetul perfid al democraţiei Iudeo-masonice.

De ce tabere când nu există decât o singură problemă aceea naţionalistă, chiar dacă o numim, după plăcere şi fantazie: numerus valachicus, clausus, proporţionalis, etc...?

De ce frământări pe chestiuni doctrinare şi de program când se ştie că în ţara românească raul cel mai mare e tocmai belşugul programelor şi santierul satanic al tuturor inepţiilor doctrinare?

Polemicii? Pe ce chestiuni? E dureros să discuţi pe cadavrul Patriei tale.

Acuzaţii reciproce? Şi mai dureros, căci prin acestea, la baza naţionalismului românesc, se creează o atmosferă de nesiguranţă, de neîncredere, de totală nesinceritate. Ambiţiile sunt şi mai proaste, dar ştim precis că şi la baza acuzaţiilor şi la aceea a ambiţiilor rezidă poveşti cari încep la mare şi se sfârşesc în anti-camerele bănoase ale Miniştrilor dandy-işti sau ale unor anumiţi directori de ziare.

Din bunul simţ al conducătorilor naţionalişti trebue să iasă ideia unui eventuale guvernări imediate. Se va cădea în păcatul morţii înainte de naştere, căci aceasta implică servilism, demagogie, laşitate ingenunchere.

Trebue să se ţină seama că masele sunt rău educate. Demagogia a dus la neîncredere, politicianizarea, la nestabilitate, haosul democrat a făcut tabere, a învrăjbit lumea românească în genere, a satelor în specie. Căci dacă vrajba populaţiei urbane atârnă de o anumită bursă, aceea a satelor e sinceră.—S'a distrus sufletul românesc. Acest suflet trebue readus în matca lui firească şi îndrumat spre făgaşuri noui.—Dacă nu mai există, trebue creiat. Frontul românesc unit trebue întâiu să creeze „omul românesc" botezându-l în „specificul românesc" pentru ca, apoi, să-l repună în dreptul lui firesc, redându-i mediul şi pâinea românească." Numai cea de atreia problemă e un corolor, o expresiune a guvernării. Celelalte două incumbă apostolat, suferinţa stoica îmbrăcată în haină istorică, legendară chiar.

Discuţiilor inutile, banchetelor sgomotoase, sforăriilor din dosul cortinei, blocul românesc va trebui să opună omogenitatea in credinţă, sinceritete, măreţia spiritului etnic şi, pe deasupra, apostolatul faptei creatoare.

Un mare blestem stă deasupra conducătorilor destinelor naţionalismului Românesc. Şi cu fiecare clipă întârziată în calea unirii, blestemul capătă accente tragice, desnădăjduite. Spiritul românesc aşteaptă învăluit în cenuşa ignoranţei. Sufletul ţării se sbate în ghiare de uliu galiţian; nădejdia românească însă aşteaptă. Şi aşteptarea, când e zadarnică, ucide.

Blestemul, în acest caz, va cădea peste capul celor mai sinceri, mai dârji şi mai proprii sufletului ţării.

Din fund de zării, cu accente tragice, în noaptea desnădejdiei, sufletul nostru începe să audă, ca un clopot părăsit, zornăit de lanţuri, geamăte din dosul gratiilor negre şi mai ales geamătul celor de dincolo de noi, cerând suprema încordare.

Barbu Udrişte.

—Răspund, asigurându-te din primul moment, ca atunci când mi-am început lucrul, cum mi-am pus această întrebare şi poate că tocmai din această pricină nici nu pot să-ţi afirm că am versificat întreaga psaltire. Lucrul departe de a mă gândi vre-odată la marele Origen, e totuşi destul de dificil. Pe masa mea de scris, deschise la acelaş verset, stau şapte-opt texte române şi străine din interpretarea cărora mă străduesc, pe cât posibi, să-mi apropii pe cel mai adevărat, ştiut fiind faptul că aceste incomparabile cântări au avut prea mult de suferit dela origina şi până la multiplele traduceri pe care azi le avem la îndemână. Din traducerile româneşti, în calitatea d-tale de teolog, mă vei aproba cred, că cea mai desăvârşită este acea a Pr. Grigore Gala-Galaction. Scrisă în limba curentă literară, traducerea venerabilului Părinte îmi este un îndreptar deosebit de preţios în frazarea muzicală a versului şi în căutarea cuvintelor menite să împace exigenţele dificile ale rimei.

Revenind la întrebare, află că pentru mai bine din trei sferturi din lucrare, adică pentru vre-o sută de psalmi mi-a trebuit un an şi jumătate, adică mă face să nădăjduesc că, în măsura timpului de care dispun şi fără nici o grabă, voi termina totul cam spre sfârşitul anului în curs.

—Regreţi că D-l Militaru ţi-a luat-o înainte?

—De loc? Nu trebue să se uite că dacă eu am înaintea mea pe D-l Militaru, domnia să are înainte, cu trei sute şi ceva de ani pe adormitul întru fericire, Mitropolitul Dosoftei, dela care, prin versificarea Psaltirei, avem prima manifestare românească în genul acesta. Şi mai sunt!

Azi când literatura abundă în manifestări erotice, criminale şi politişte, nu-ţi pare nepotrivită, lucrarea d-tale morală şi religioasă?

O găsesc, din contră, ca cea mai potrivită şi tocmai din cauza aceasta m'am şi grăbi să scot, tocmai acum, prima carte din cele cinci, care formează cuprinsul minelor lui David.

—De ce n'ai aşteptat s'o termini definitiv şi apoi s'o tipăreşti în întregime?

—Nu trebue să crezi că mam grăbit.

Faptul că Psaltirea versificată va apare în cărţi separate prezintă avantajul pătrunderii în masă. Preţul unui volum reprezentând a cincea parte din costul lucrării complecte, naşte posibilitatea de a sta cu uşurinţă la îndemâna orcărui credincios care, între timp, îm poate procura lucrarea, în întregime, scăpat de greutatea de a enumera, dintr'odată, o sumă însemnată.

Psaltirea d-lui Militaru, tipărită în întregime, la preţul de lei 100 — spre regretul celor mai mulţi cu punga uşurică — am constatat că nu poate avea locul de toată cinstea ce i s'ar cuveni, în casa bunului creştin, care, de cele mai multe ori, e şi cel mai sărac.

Alioşa dădu semne de nerăbdare, după ce ne ascultase, fără să ne înţeleagă, atâta vreme. Şi fiindcă îmi păru că ar căuta să-l înpece decât să-mi mai răspundă, mă grăbii cu ultima întrebare.

—Nu găseşti un contrast izbitor în cariera D-tale şi îndeletnicirea artistică?

Cum poţi împăca cifrele cu versul?

— Şi una şi alta reclamă mânuirea condeiului.

Dacă prin exercitarea profesiunei mele e asigurată, mulţumită D-lui, posibilitatea de a mă hrăni trupeşte, îndeletnicirile din latura cealaltă au darul de a mă satisface sufleteşte. — Sunt două mari nevoi nedespărţite în existenţa.... aproape intregrală.

L-am lăsat să-şi mângâie copilul şi nu mai ştiu de l-am salutat. In nici-un caz n'aşi mai fi îndrăsnit să-i zic: Nea Iancu.

Turcu.

2 Iunie 1935 C.-de-Argeş.

† Alex. Mârscoş

Am fericita ocazie, prin ospitalitatea ce mi-o acordă tinerii conducători dela «Cuvântul Argeşului», să evoc, - în cuvinte puţine, spaţiul nepermiţându-mi mai mult, - acum când se apropie împlinirea unui an dela moartea sa, memoria celui ce a fost mai mult decât părintele unei întregi generaţii de elevi, mult regretatul şi în veci neuitatul Alexandru Mârscoş, fost Director şi Profesor la Scoala Comercială.

Vestea morţii sale a căzut năprasnică peste minţile noastre şi nu ne venea a crede cum de a putut pleca dintre cei pe care i-a iubit atât de mult.

Dispariţia sa e cu atât mai mare, cu cât era la începutul unei cariere de apostol al moralei şi adevărului, arătând drumul cel bun celor ce erau la răscruce şi fiind tovarăşul celor ce găsiseră calea.

Mare pedagog, profesor erudit, părinte sufletesc şi drept îndrumător, filantrop şi înţelegător al celor vitregiţi de vremuri, este plâns astăzi de cei ce l'au cunoscut şi înţeles.

Figura-i blândă de înger, vorba plină de dulceaţă, gesturile copilăreşti şi sfaturile bătrâneşti vor rămânea de apururi în memoria celor ce l'au apreciat.

Spiritul său va pluti mereu pe deasupra capetelor noastre şi ne va călăuzi pe cărările presărate cu prăpăstii ale acestei vieţi.

Odihnească-se în pace, în lumea drepţilor, acolo unde nu este durere, nici întristare, nici suspin, ci viaţă fără de sfârşit.

Nicolae Gh Popa.

DELA JURAŢI

Curtea cu juraţi din Argeş, pe baza verdictului afirmativ al d-lor juraţi, a condamnat la 5 ani închisoare corecţională şi 20000 lei despăgubiri civile pe Ion Stana Guşatu, cismar din Rociu (Argeş), pentru atentat la bunele moravuri.

—Aceeaşi Curte a condamnat la 10 ani recluziune şi 20000 lei despăgubiri civile pe Toma Ion Rizoiu, plugar din Bercioiu, pentru atentat la pudoare.

—Au mai fost condamnaţi de juraţi Gheorghe Radu Sandu, zis Geaglă, la 5 ani închisoare corecţională pentru atentat la bunele moravuri, Paraschiva Marin Braşov la 1 an închisoare corecţională pe Ion Anghel Briceag la 6 luni, şi pe minorul Ion Gh. Burnei tot la 6 luni.

Toţi condamnaţii sunt din Smeura (Argeş).

„Victoria este a aceluia care ştie să sufere un sfert de oră mai mult decât Celălalt".

NOGI
Amiral Japonez

Numerus Valahicus

„Prin muncă şi lege,
Pentru naţie şi Rege"

Cuvânt nou în istoria naţiei româneşti, isbucnit dintr'o adâncă înţelepciunea unui om, os din osul voevozilor de odinioară ai Ardealului, menit să ridice la adevărata lui valoare elementul românesc, valahii, cuvânt nou ce înviorează naţia desnădăjduită a unei ţării sugrumată de străinii în credinţa şi aspiraţiile ei.

S'a găsit în noianul de politicieni unul care să aibă curajul să spună: „România a Românilor", A fost înfierat de partidul ce se pretindea cel mai naţional şi ţărănesc: a fost declarat în afara lui, dar să n'aibă nici o teamă Cu el e ţara toată. Fost de atâtea ori prim ministru, D-l Dr. Alex. Vaida-Voevod a luat o atitudine dârză contra tuturor străinilor ce s'au făcut stăpâni pe politică şi avutul frumoasei noastre ţări.

S'au speriat toţi acei „români de câţiva ani", au început campanii grele prin presa lor contra acestui Apostol al românismului, l-au scuipat şi blestemat jidovii de azi ca şi cei din vechime pe Domnul, dar flacăra sfântă a acestei idei naţionale nu s'a stins şi nu se va stinge cât va fi pământul. Ea va rămâne trează în conştiinţa oricărui bun român ca şi flacăra credinţei propovăduită de Mântuitorul.

Insuşi contele Bethlen dela Budapesta s'a cutremurat când a auzit răcnind, «Leul Ardealului», căci aşa i-se spunea D-lui Vaida în parlamentul unguresc,' şi-i pare rău grozav că nu s'a scăpat de el când era închis în temniţele ungureşti.

Dar pe lângă mâniile lor se ridică credinţa cea nouă, credinţa în viitorul neamului românesc, singur stăpân în ţara lui.

Cum în decursul veacurilor neamul nostru n'a putut fi clintit din limba şi credinţa lui, fie siguri, cei ce-i vor pieirea că nici de acum înainte nu va putea fi subjugată, iar existenţa românismului se va confunda în viitor cu aceea a lumii.

Dorim marelui Român Dr. Alex. Vaida Voevod să unească într'un singur gând pe toţi ce i ce simt româneşte, spre salvarea ţării din mâinile celor ce numai bine nu-i vor.

IOAN STOICA.

*) Prietenul Ion Stoica ne trimite şi primim cu plăcere articolul de mai sus. Deşi gazeta noastră nu-i închinată niciunei organizaţii politice, pentru caracterul lui naţionalist îl publicăm.

INFORMAŢIUNI

POLITICE.

Se pare că, în rândurile liberalilor din Argeş, frământările continuă. Lupta se dă între cadrele tinere — având ca exponenţi principali pe d-nii Dem. Grigorescu, Romulus Teodorescu şi Ioan D. Gheorghe, iar ca sprijinitor pe d-l Honoriu Bănescu, şeful activ al judeţului — şi cadrele bătrâne, în fruntea cărora e însuşi d. I. Purcăreanu.

Nodul vrajbei e înlocuirea Prefectului şi a Primarului oraşului de reşedinţă. Din informaţiunile pe care le avem d-l Ion Ghinescu şi-ar fi înaintat demisia, urmând, ca, în locul D-sale, să fie numit d-l Dem. Grigorescu. Acelaşi lucru şi la Primărie, unde numirea d-lui R. Teodorescu e mai mult decât sigură, în cazul când cadrele bătrâne ale organizaţiei vor ceda.

Cronicari imparţiali ai faptelor bune, trebue să recunoaştem că trecerea d-lui I. Ghinescu pela Prefectura de Argeş, a însemnat un frumos şir de realizări fructuoase, realizări cari au atras cuvinte bune chiar din partea adversarilor.

In cadrul aceleeaşi lupte se svoneşte chiar despre o defecţiune. Din sursă apropiată cercurilor liberale, aflăm că un important factor al conducerii locale, unul dintre cei mai populari parlamentari, exponent real al tineretului, va părăsi partidul însoţit de un însemnat număr de membrii, trecând într'o altă tabără cu totul adversă vederilor liberale.

De îndată ce faptul ne va fi confirmat, îl vom anunţa la timp.

„Soarele răsare dela Roma, nu dela Moscova!"

Organizaţia locală a „Frontului Românesc", continuă cu febrilitate lupta pentru organizare. Echipe conduse de fruntaşii mişcării, cutreeră satele, recoltând noui aderenţi. Lupta e extrem de grea, deoarece d-l Petre Petrescu are de înfruntat cerbicia educaţiei politice întronată de d-l Armand Călinescu, educaţie care se poate defini uşor, deoarece toate cadrele ţărăneşti au fost şi sunt îndopate şi servite.

La 7 Iulie crt., D-l Dr. Alex. Vaida Voevod, şeful Frontului Românesc, va vizita oraşul Piteşti, cu care ocazie, în cadrul congresului organizaţiei locale, D-sa îşi va desvolta interesantele i comunicări asupra proporţionalităţi etnice.

Profesionale.

Corpul Contabililor Cooperatori din Argeş, a ţinut a doua adunare generală la 25 Mai crt.

După cetirea dării de seamă şi descărcarea Consiliului de gestiunea anului expirat, s'a ales un comitet format din D-nii Al. Stoicescu preşedinte, Teodor Popescu, vice-preşed. Ion Predescu, Mihail Muşat, Anton Mihăilescu, St. Crudu, şi Nic. Militaru membrii; Banu Marinescu, Ilie Stănescu şi Ilie Şerbănescu, cenzori.

Sportive

Sporting-Club Viforul Dacia 5-1 (1-0)

Duminică 2 Iunie s'a disputat pe arena „Sporting" match-ul de foot-ball între Viforul Dacia Bucureşti şi valoroasa echipă Piteşteană Spotting-Club. Lovitura de începere o au bucureştenii, dar dintr'un început se vede superioritatea verzi-albilor. După câteva şarje periculoase la poarta Viforiştilor, Ştefănescu trage un shoot puternic din 20 de metri şi mingea se odihnea în plasa adversă.

Repriza se sfârşeşte fără ca vreo echipă să mai marcheze. In a doua parte a jocului, Nicolau, tânăra revelaţie, înscrie al doilea punct. La o învălmăşeală în faţa porţii Piteştenilor, mingea loveşte plasa Sportingului. Verzi-albi nu se descurajează şi marchează în ordine prin Ică, Stoian şi Ştefănescu.

S'au remarcat dela Sorting: Farago, Bordoni, Eghedi, Ştefănescu şi Nicolau.

Mulţumim tuturor celor cari prin telegrame, scrisori şi viu graiu, au salutat, încurajând apariţia ziarului nostru.

	Abonamente:
Un an	100 Lei
Şase luni	60 „
Instituţii	200 „

Comercianţii, meseriaşii şi industriaşii români, vor avea în preţul abonamentului şi o reclamă gratuită.

Humor

Ceva despre cuvântul politică

Zadarnic şi-au tocit mintea şi penele învăţaţii ca să ne arate că acest cuvânt se trage din grecescul **polis** *cetate, pentru că demonstraţia lor rămâne nulă,—nu numai ca rădăcină dar mai ales ca înţeles,—faţă de observaţiunile pe cari, într'o prea frumoasă limbă, ni-le-a expus săteanul Gh. A. Diaconescu dintr'o comună din jurul Piteştilor.*

Se ştie bine că, în vechime, ca şi azi, litigiile între ţărani, pentru chestiuni hotarnice, erau destul de dese, mai ales pentru hotărniciile dintre sate.

Pentru căutarea dreptăţii, se ajungea, adesea, până în faţa divanurilor domneşti. Satele îşi trimeteau la judecată delegaţii aleşi, de obiceiu, dintre bătrânii satului şi care erau învestiţi cu puteri destul de largi de către obşte.

Aceşti delegaţi, făceau, din cauza depărtării divanurilor şi a mijloacelor de transport aproape inexistente, săptămâni şi chiar luni întregi pe drumuri.

La întoarcere, era firesc ca ei să fie întrebaţi, de către cei mai tineri, despre rezultatele judecăţii, adresându-li-se, din cauza respectului şi a rudeniei,—larg ţinute în seamă pe vremea aceia,—cu introductivul **„tată"**, *sau cu un diminutiv al acestuia, foarte curent şi atractiv în graiul poporului:* **tică**.

Cei întrebaţi răspundeau,—cu un aer de oboseală şi cu gestul pe care ţi-l face ori-ce slujbaş care nu vrea —chiar dacă e legal,—sa-ţi facă treabă, până nu mişti, de dragul lui, ca măgarul din urechi:

— Polii, tică!

Adică: polii, tată! sau mai bine lei, tată, cu poli împinşi, ici şi colo, faci treabă oricând, de când e lumea, în ţara asta.

Adică, ceeace era de demonstrat: politică.

Ori-ce polemică, pe această chestiune, e exclusă.

L. P.

Tip. „Liga Poporului" I. Iotta - Piteşti